

Landelijke Contactbijeenkomst NVvA “Nachtwerk: liever niet”

Datum: 13 oktober 2021
Duur: dagdeel (3 uur)
Locatie: Woudschoten
Doelgroep: Arbeidshygiënisten
Certificering: Hobeon/SKO

Inleiding

Nachtwerk is een belangrijke oorzaak van gezondheidsschade door arbeid. De laatste jaren zijn rapporten verschenen van de Gezondheidsraad over nachtwerk en heeft de NVAB het initiatief genomen om voor bedrijfsartsen een richtlijn op te stellen om preventie, met name de vermindering van de belasting, voor het voetlicht te krijgen. Ook in het laatste nummer van het Tijdschrift voor toegepaste Arbowedenschap is ingegaan op nachtwerk en de gezondheidsrisico's (veranderingen in belastbaarheid met de leeftijd) en werd aandacht gevraagd voor preventie.

Ondanks dat in de NVAB-werkgroep arbodeskundigen met diverse achtergronden zaten, blijkt preventie van de risico's van nachtwerk nog te veel onderbelicht bij andere groepen arboprofessionals. Deze LCB heeft daarom tot doel arbeidshygiënisten te informeren over het (grote) belang van aandacht voor nachtwerk als risicofactor en dat een structurele, preventieve aanpak noodzakelijk is. Daaraan kunnen zeker ook arbeidshygiënisten een bijdrage leveren, in plaats van (alleen) gericht te zijn op adaptieve symptoombestrijding. De NVAB-richtlijn geeft handige, praktische informatie over risicobeperkende maatregelen. Arbeidshygiënisten kunnen, samen met de andere beroepsgroepen, het onderwerp bespreekbaar maken bij werkgevers, onder andere door middel van de RI&E en te zorgen voor structureel organisatiebeleid.

De centrale vraag voor de deelnemers aan de LCB is: “Wat kunnen we doen om gezondheidseffecten door nachtwerk te reduceren en het thema op de agenda van bedrijven te krijgen?”

Programma

14:00 Welkom en algemene inleiding - Peter van Balen en Nettie van der Meer

14:05 Nachtwerk: risico's, urgentie en preventie - Tjabe Smid en Carel Hulshof

- Omvang van de problematiek (rapporten van de Gezondheidsraad)
- Mogelijkheden voor diagnostiek en preventie (Richtlijn Nachtwerk en gezondheid, NVAB)
- Discussie over de keuzemogelijkheden die in de richtlijnen staan (en welke niet). Opties voor aanvullingen of alternatieven

Tjabe Smid is emeritus hoogleraar Arbeidsomstandigheden bij Amsterdam UMC. Hij werkte daarnaast bij KLM in verschillende functies op het gebied van arbeidsveiligheid en

arbeidsomstandigheden. Hij was en is lid van verschillende commissies van de Gezondheidsraad, waaronder de Commissie Nachtwerk, en voorzitter van de NVAB commissie die de Richtlijn opstelde.

Carel Hulshof is emeritus hoogleraar Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde en voormalig afdelingshoofd bij het Coronel Instituut, Amsterdam UMC. Hij werkte daarnaast bij het Kwaliteitsbureau van de NVAB als coördinator richtlijnen. Hij was voorzitter van de Commissie Nachtwerk van de Gezondheidsraad en lid van de Kerngroep die de NVAB-richtlijn over nachtwerk opstelde.

15:05 Pauze

15:30 FNV en nachtarbeid - Yvette Becker, FNV

- Hoe gaat FNV om met nachtarbeid en de gezondheidseffecten van nachtarbeid?
- Platform nachtarbeid en waarom (on)belangrijk

Yvette Becker is beleidsadviseur Arbeidstijden bij de FNV, onderdeel van de beleidsadviesgroep (BAG). Zij beoordeelt dagelijks roosters, werktijdregelingen, generatiepactregelingen en cao-teksten. Vanuit de BAG ondersteunt zij bestuurders, kadergroepen en ondernemingsraadsleden door het geven van voorlichting en het ontwikkelen van tools. Specifiek richt Yvette zich op: grip op arbeidstijden (o.a. zelfroosteren en herverdeling van werk), internationale richtlijnen en ontwikkelingen, en duurzame inzetbaarheid (o.a. door roosterergonomie en het verminderen van nachtwerk).

16:00 Nachtwerk in de praktijk

- Preventie in de luchtvaart. Tijdsverschillen en werken in de nacht. Wat is daarvoor ingericht? - Marinka Flameling

Marinka Flameling is sinds 2016 werkzaam als hogere veiligheidskundige bij de veiligheidsorganisatie van de KLM en met name belast met ongevalsonderzoeken. Daarnaast is zij nauw betrokken bij het opzetten van een veiligheidssysteem voor de beheersing van het risico op vermoeidheid van vliegend personeel. Gestart bij Fokker, met als focus milieu en arbeidshygiëne, is zij begin jaren '90 overgestapt naar de Arbodienst van de KLM.

- Praktische aanpak in het AMC. Wat kun je doen als nachtwerk toch noodzakelijk is? – Wendy Schmitz

Wendy Schmitz is sinds 2015 Arbeids- en Organisatiedeskundige bij het Amsterdam UMC, locatie AMC, en heeft zich sindsdien gespecialiseerd in nachtwerk binnen het ziekenhuis. Na verschillende pilots te hebben begeleid binnen het Amsterdam UMC om de gezondheid van medewerkers in de nacht te verbeteren is Wendy, als projectleider, recent gestart om een Amsterdam UMC-breed programma "Fit door de Nacht" op te zetten. Wendy is naast haar werkzaamheden voor het Amsterdam UMC ook voorzitter van de werkgroep PSA van de Saaz-unie en Arbocatalogus en lid van de Commissie Nachtarbeid van SoFoKles. Zij was tevens lid van de Kerngroep die de NVAB-richtlijn over nachtwerk opstelde.

17:00 Geleerde lessen en afsluiting - Peter van Balen en Nettie van der Meer